

L'euro dels botiguers

L'euro està cada dia més a prop, malgrat que la llista de dificultats tècniques, polítiques i socials per implantar-lo no para de fer-se més i més llarga. Els primers a queixar-se dels costos que hauran de suportar per culpa de l'euro van ser els bancs, i van calcular les pèrdues en milers de milions de pessetes. Ara ja no estan tan espantats, i s'adonen que, amb la moneda única, el mercat únic europeu serà més realitat que mai i tindran per tant molta més competència. Sobraran bancs (i caixes) i pronostiquen una nova febre de fusions.

Ara els qui es queixen més són els que es barallen cada dia amb el diner en metàl·lic, les grans cadenes de distribució del sector de l'alimentació, que no veuen clar que durant sis mesos (de gener a juny del 2002) hagin de portar doble comptabilitat (en la moneda del país i en euros) i que per tant les caixes registradores hagin de ser capaces de comptar en peles, o en francs, i a més a més en euros. Ben mirat, els establiments d'Andorra poden convertir-se en un bon lloc on aprendre com es fa això de comptar amb dues monedes.

El problema, però, no és aquest. Un centre comercial pot comprar caixes registradores que siguin capaces de portar sempre dues comptabilitats, com a Andorra, però comprar-les només per a sis mesos no surt a compte. Es un problema per al qual no s'ha trobat solució i que comença a angoixar les grans cadenes. Als petits comerciants no els angoixa tant, perquè probablement no s'han acabat d'adonar del que els espera durant aquell semestre infernal. D'entrada sembla que, per variar, seran els principals perjudicats pel canvi.

Però tot això és la lletra menuda. Els principals problemes de l'euro no seran tècnics, sinó econòmics i socials. La moneda única posarà dins del mateix sac deu o quinze països europeus amb situacions diferents, nivells de renda diferents i contradiccions entre ells que quedaran crua-ment al descobert. Per les notícies que ens arriben, a Alemanya creix dia a dia la preocupació social per la futura moneda única, ja que els alemanys saben bé el que costa una unificació monetària en termes d'atur, dèficit

públic, impostos, etc. Ells han estat els únics europeus occidentals que han viscut una unió monetària recentment, quan van unificar-se el DM (deutsche mark) i el marc de l'antiga Alemanya de l'Est.

Aquesta preocupació social, el clima pre-electoral que viuen i la por a perdre els avantatges de tenir una moneda forta fan que moltes veus demanin que la unió monetària europea només la facin els països de la zona del marc, a més a més de França. Serien Alemanya, els Països Baixos, Bèlgica, Luxemburg, Àustria, Dinamarca... Més en-

davant s'hi afegirien els països mediterranis. El canceller democratacristià Helmut Kohl, en canvi, defensa el projecte d'unio monetària tal com està plantejat, amb tothom qui estigui en condicions a dins des del primer moment. Li donen suport els industrials, que no tenen interès a competir amb Portugal, Itàlia o l'estat espanyol a fora de l'euro i per tant amb la possibilitat de devaluar les monedes cada vegada que les exportacions facin figa.

Vet aquí per què és tan significativa la proposta que va fer no fa gaires dies el socialista Felipe González a Sitges: avançar la creació de l'euro, prevista per al dia 1 de gener del 1999, al primer de gener de l'any que ve. Avançar-lo un any, en definitiva. Molt poca gent en va fer cas. El democratacristià Josep Antoni Duran

i Lleida va dir que val la pena pensar-hi. En canvi, el ministre espanyol Rodrigo Rato va quedar-se descol·locat i només va ser bo per dir que avançar l'euro no és possible, com el mateix Felipe ja sap. (Aquesta setmana seran a Barcelona i tindran l'oportunitat de dir-hi la seva el comissari europeu encarregat del tema, Yves-Thibault de Silguy, i el responsable de l'Institut Monetari Europeu, Alexander Lamfalussy. A veure.)

Ja se sap que no és possible avançar l'euro. Felipe González també ho sap, però d'aquesta manera ha donat arguments al seu vell col·lega Helmut Kohl per mantenir la defensa del calendari previst, enfront de les veus que demanen retardar l'ingrés dels mediterranis a la unió monetària: entre els qui volen retardar el procés i els qui volen córrer massa, el calendari pactat és el terme mitjà. Els maldecaps dels botiguers seran en la data prevista. ■

JORDI FORTUNY

“Els establiments d'Andorra poden convertir-se en un bon lloc on aprendre com es fa això de comptar amb dues monedes, perquè ells ho han fet tota la vida.”